

Sygn. akt VII U 2106/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 maja 2014 r.

Sąd Okręgowy w Gdańsku

VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Maria Ołtarzewska

Protokolant: st. sekr. sądowy Alicja Jarzyna

po rozpoznaniu w dniu 22 maja 2014 r. w Gdańsku

sprawy S. L.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G.

o wysokość emerytury i o wysokość kapitału początkowego

na skutek odwołania S. L.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G.

z dnia 12 sierpnia 2013r. nr (...) -2013

i z dnia 13 sierpnia 2013r. nr (...)

1. oddala odwołania,

2. zasądza od ubezpieczonego S. L. na rzecz pozwanego

Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G. kwotę 120 zł

(sto dwadzieścia złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa

procesowego.

Sygn. akt VII U 2106/13

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 12 sierpnia 2013 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G. ponownie ustalił ubezpieczonemu S. L. kapitał początkowy. Do ustalenia wartości kapitału początkowego Zakład przyjął podstawę wymiaru kapitału początkowego w kwocie 2.162,68 zł. Do obliczenia podstawy wymiaru kapitału początkowego oraz obliczenia wskaźnika wysokości tej podstawy przyjęto przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z 10 kolejnych lat kalendarzowych, tj. od dnia 01 stycznia 1980 r. do dnia 31 grudnia 1989 r. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego wyniósł 177,14%. Zakład przyjął 25 lat, 5 miesięcy i 22 dni okresów składkowych. Kapitał początkowy ponownie ustalony na dzień 01 stycznia 1999 r. wyniósł 201.590,95 zł (nienumerowane karty akt kapitałowych).

Decyzją ostateczną z dnia 13 sierpnia 2013 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G. przyznał ubezpieczonemu S. emeryturę od dnia 01 marca 2013 r. (jako miesiąca zgłoszenia wniosku). Do ustalenia podstawy wymiaru emerytury przyjęto przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z 20 lat kalendarzowych wybranych z całego okresu ubezpieczenia (1975-2012), wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wyniósł 119,87%. Podstawa wymiaru (pomnożony wskaźnik wysokości podstawy wymiaru przez kwotę bazową (3.080,84 zł) wyniósł 3.693 zł. Do ustalenia wysokości emerytury pozwany przyjął 33 lata, 11 miesięcy i 1 dzień okresów składkowych. Emerytura obliczona zgodnie z art. 53 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 1440 j.t. ze zm.), dalej: ustawa, wyniosła 2.367,64 zł, zaś emerytura wyliczona w myśl art. 26 ustawy wyniosła kwotę 3.046,45 zł. Wobec ustalenia, iż w powyższy sposób wyliczona emerytura na podstawie art. 26 ustawy jest świadczeniem bardziej korzystnym – organ wypłaca ubezpieczonemu świadczenie obliczone na tej podstawie (nienumerowane karty akt rentowych).

Odwołanie z dnia 10 września 2013 r. od obydwu powyższych decyzji pozwanego wniósł ubezpieczony S. L. – podnosząc, iż organ nie uwzględnił części zarobku z przedłożonego zaświadczenia o zatrudnieniu i wynagrodzeniu w pozycji 4 zaświadczenia Rp-7 za okres zatrudnienia w (...) i (...) Ś. przy naliczaniu kapitału początkowego, co ma wpływ na przeliczenie prawa do emerytury.

W odpowiedzi z dnia 25 września 2013 r. na obydwie odwołania ubezpieczonego pozwany organ rentowy wniósł o ich oddalenie, podtrzymując argumentację zaprezentowaną w uzasadnieniach spornych decyzji – wskazując, iż wynikające z przedłożonego zaświadczenia kwoty rekompensat nie odpowiadają prawidłowym kwotom, ustalonym przez odpowiednie przepisy regulujące tę materię, co stanowi podstawę poddania pod wątpliwość, iż od w/w spornych kwot istniał obowiązek odprowadzenia składek na ubezpieczenie społeczne (k. 3-4 i 9-10 akt sprawy).

Postanowieniem z dnia 02 października 2013 r. sprawy odwołań ubezpieczonego od obydwu w/w decyzji pozwanego organu zostały połączone do wspólnego rozpoznania i dalszego prowadzenia pod sygn. akt VII U 2106/13 (k. 12 akt sprawy).

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Ubezpieczony S. L., urodzony dnia (...), w dniu 18 marca 2013 r. złożył do pozwanego wniosek o prawo do emerytury w związku z ukończeniem ustawowego wieku emerytalnego.

okoliczności bezsporne, vide: wniosek o emeryturę z dnia 18 marca 2013 r. – k. 1-3 akt rentowych

Wnioskodawca udokumentował okres zatrudnienia od dnia 03 listopada 1964 r. do dnia 26 kwietnia 1990 r. – ponadto wykazał fakt dobrowolnego podlegania ubezpieczeniom społecznym od dnia 01 maja 2004 r. do dnia 31 marca 2013 r.

dowód: świadectwa pracy, umowy i zaświadczenia – k. 8-22 akt rentowych, potwierdzenie ubezpieczenia osób opłacających składki na własne ubezpieczenie – k. 27-29 akt rentowych, legitymacja ubezpieczeniowa – koperta na k. 23 akt rentowych

W okresie zatrudnienia w Przedsiębiorstwie (...) w Ś. na stanowiskach asystenta elektryka, II oficera elektryka i I oficera elektryka, w którym wnioskodawca był zatrudniony łącznie w okresie od dnia 03 września 1975 r. do dnia 31 lipca 1982 r., uzyskał on następujące wynagrodzenie, od którego odprowadzono składki na ubezpieczenie społeczne:

- 1980 – 139.226 zł wynagrodzenia zasadniczego, 13.709 zł dodatku dewizowego, 2.000 zł deputatu węglowego, jak również 1.348 zł tytułem świadczeń z ubezpieczenia społecznego wypłaconego zamiast wynagrodzenia
- 1981 – 161.333 zł wynagrodzenia zasadniczego, 18.406 zł dodatku dewizowego, 2.400 zł deputatu węglowego,
- 1982 – 93.563 zł wynagrodzenia zasadniczego, 9.282 zł dodatku dewizowego, 2.900 zł deputatu węglowego.

Ponadto ubezpieczony otrzymał od pracodawcy kwoty:

- 1981 – 27 zł
- 1982 – 6.525 zł, które to kwoty według informacji zawartej w zaświadczeniu na druku Rp-7 z dnia 05 sierpnia 2003r. wypłacono tytułem rekompensat pracowniczych.

dowód: zaświadczenie o zatrudnieniu i wynagrodzeniu z dnia 05 września 2003 r. z Przedsiębiorstwa (...) z Ś. – k. 21 akt rentowych i k. 21 akt sprawy, świadectwo pracy z dnia 08 maja 1997 r. – k. 20 akt rentowych i . 21 akt sprawy, kopie kart zarobkowych ubezpieczonego – k. 19-20 akt sprawy

Decyzją z dnia 03 lipca 2013 r. pozwany organ rentowy ustalił ubezpieczonemu kapitał początkowy.

Do ustalenia wartości kapitału początkowego Zakład przyjął podstawę wymiaru kapitału początkowego w kwocie 2.130,58 zł. Do obliczenia podstawy wymiaru kapitału początkowego oraz obliczenia wskaźnika wysokości tej podstawy przyjęto przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z 10 kolejnych lat kalendarzowych (od dnia 01 stycznia 1980 r. do dnia 31 grudnia 1989 r.). Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego wyniósł 174,51%. Zakład przyjął 25 lat, 5 miesięcy i 22 dni okresów składkowych. Kapitał początkowy ustalony na dzień 01 stycznia 1999 r. wyniósł 199.373,46 zł.

dowód: decyzja pozwanego o ustaleniu kapitału początkowego z dnia 03 lipca 2013 r. – nienumerowane karty akt kapitałowych

Decyzją pozwanego z dnia 04 lipca 2013 r. pozwany organ rentowy przyznał wnioskodawcy prawo do emerytury w kwocie zaliczkowej.

Do ustalenia podstawy wymiaru emerytury przyjęto przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z 20 lat kalendarzowych wybranych z całego okresu ubezpieczenia (1975-2012), wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wyniósł 118,55%. Podstawa wymiaru (pomnożony wskaźnik wysokości podstawy wymiaru przez kwotę bazową (3.080,84 zł) wyniósł 3.652,34 zł. Do ustalenia wysokości emerytury pozwany przyjął 33 lata, 11 miesięcy i 1 dzień okresów składkowych. Emerytura obliczona zgodnie z art. 53 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 1440 j.t. ze zm.), dalej: ustawa, wyniosła 2.349,72 zł, zaś emerytura wyliczona w myśl art. 26 ustawy wyniosła kwotę 3.007,92 zł, do wypłaty 2.475,21 zł. Wobec ustalenia, iż w powyższy sposób wyliczona emerytura na podstawie art. 26 ustawy jest świadczeniem bardziej korzystnym – organ wypłaca ubezpieczonemu świadczenie obliczone na tej podstawie.

dowód: decyzja pozwanego o przyznaniu emerytury z dnia 04 lipca 2013 r. – k. 110-112 akt rentowych

Pierwszą zaskarżoną w sprawie decyzją z dnia 12 sierpnia 2013 r. pozwany organ rentowy ponownie ustalił ubezpieczonemu S. L. kapitał początkowy.

Do ustalenia wartości kapitału początkowego Zakład przyjął podstawę wymiaru kapitału początkowego w kwocie 2.162,68 zł. Do obliczenia podstawy wymiaru kapitału początkowego oraz obliczenia wskaźnika wysokości tej podstawy przyjęto przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z 10 kolejnych lat kalendarzowych, tj. od dnia 01 stycznia 1980 r. do dnia 31 grudnia 1989 r. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego wyniósł 177,14%. Zakład przyjął 25 lat, 5 miesięcy i 22 dni okresów składkowych. Kapitał początkowy ponownie ustalony na dzień 01 stycznia 1999 r. wyniósł 201.590,95 zł.

dowód: decyzja pozwanego o ponownym ustaleniu kapitału początkowego z dnia 12 sierpnia 2013 r. – nienumerowane karty akt kapitałowych

Drugą zaskarżoną w sprawie decyzją z dnia 13 sierpnia 2013 r. organ przyznał ubezpieczonemu S. emeryturę od dnia 01 marca 2013 r. (jako miesiąca zgłoszenia wniosku) – dokonując jej ustalenia w sposób ostateczny.

Do ustalenia podstawy wymiaru emerytury przyjęto przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z 20 lat kalendarzowych wybranych z całego okresu ubezpieczenia (1975-2012), wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wyniósł 119,87%. Podstawa wymiaru (pomnożony wskaźnik wysokości podstawy wymiaru przez kwotę bazową (3.080,84 zł) wyniósł 3.693 zł. Do ustalenia wysokości emerytury pozwany przyjął 33 lata, 11 miesięcy i 1 dzień okresów składkowych. Emerytura obliczona zgodnie z art. 53 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 1440 j.t. ze zm.), dalej: ustawa, wyniosła 2.367,64 zł, zaś emerytura wyliczona w myśl art. 26 ustawy wyniosła kwotę 3.046,45 zł. Wobec ustalenia, iż w powyższy sposób wyliczona emerytura na podstawie art. 26 ustawy jest świadczeniem bardziej korzystnym – organ wypłaca ubezpieczonemu świadczenie obliczone na tej podstawie.

dowód: decyzja pozwanego o przyznaniu emerytury z dnia 13 sierpnia 2013 r. – nienumerowane karty akt rentowych

Ustalając wysokość kapitału początkowe i wysokość emerytury dla ubezpieczonego pozwany nie uwzględnił w obliczeniach składników wskazanych jako rekompensaty za lata 1981 i 1982 w kwotach 27zł i 6.525zł.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dokumentów zgromadzonych w aktach ubezpieczeniowych.

Równocześnie Sąd Okręgowy odmówił wiarygodności zaświadczenie o zatrudnieniu i wynagrodzeniu z dnia 05 września 2003 r. z Przedsiębiorstwa (...) w Ś. (k. 21 akt rentowych i k. 21 akt sprawy) w zakresie wynikających z niego spornych kwot rekompensat pracowniczych tj. 27 zł za 1981 r. oraz 6.525 zł za 1982 r. – co szerzej uzasadnione jest poniżej.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołania ubezpieczonego S. L. od obydwu zaskarżonych decyzji pozwanego nie są zasadne i nie zasługują na uwzględnienie.

Przedmiotem sporu w niniejszym postępowaniu było zagadnie możliwości uwzględnienia do wyliczania wysokości kapitału początkowego i emerytury wnioskodawcy kwot rekompensat pracowniczych (kolumna 4), wynikających z treści zaświadczenia o zatrudnieniu i wynagrodzeniu z dnia 05 września 2003 r. z Przedsiębiorstwa (...) w Ś. (k. 21 akt rentowych), wobec wątpliwości odnośnie tego, czy od powyższego składnika wynagrodzenia skarżącego istniał obowiązek odprowadzenia składki na ubezpieczenie społeczne – nie kwestionowane zaś były pozostałe wartości wskazane w treści tegoż zaświadczenia.

Zgodnie z art. 173 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 1440 j.t. ze zm.), dalej: ustawa, dla ubezpieczonych urodzonych po dniu 31 grudnia 1948 r., którzy przed dniem wejścia w życie ustawy opłacali składki na ubezpieczenie społeczne lub za których składki opłacali płatnicy składek ustala się kapitał początkowy. Kapitał początkowy stanowi równowartość kwoty obliczonej według zasad określonych w art. 174 pomnożonej przez wyrażone w miesiącach średnie dalsze trwanie życia ustalone zgodnie z art. 26 ust.3 dla osób w wieku 62 lat. Wartość kapitału początkowego ustala się na dzień wejścia w życie ustawy tj. na dzień 01 stycznia 1999r.

W myśl art. 174 ust. 1 powyższej ustawy kapitał początkowy ustala się na zasadach określonych w art. 53, z uwzględnieniem ust. 2-12. Stosownie do treści art. 174 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, przy ustalaniu kapitału początkowego przyjmuje się przebyte przed dniem wejścia w życie ustawy:

- 1)okresy składkowe, o których mowa w art. 6,
- 2)okresy nieskładkowe, o których mowa w art. 7 pkt 5,
- 3)okresy nieskładkowe, o których mowa w art. 7 pkt 1-4 i 6-12, w wymiarze nie większym niż określony w art. 5 ust. 2.

Podstawę wymiaru kapitału początkowego ustala się na zasadach określonych w art. 15, 16, 17 ust. 1 i 3 oraz art. 18, z tym że okres kolejnych 10 lat kalendarzowych ustala się z okresu przed dniem 1 stycznia 1999 r. Odesłanie z art. 174 ust. 3 ustawy do wymienionych w nim przepisów oznacza, że zasady ustalania podstawy wymiaru kapitału początkowego są takie same, jak zasady ustalania podstawy wymiaru emerytur i rent. Ogólne zasady ustalania tej podstawy uregulowane są w art. 15 ust. 1 ustawy, zgodnie z którym podstawę wymiaru emerytury i renty stanowi przeciętna podstawa wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne w okresie kolejnych 10 lat kalendarzowych wybranych przez zainteresowanego z ostatnich 20 lat kalendarzowych poprzedzających bezpośrednio rok, w którym zgłoszono wniosek o emeryturę lub rentę. Natomiast według art. 15 ust. 6 tejże ustawy, na wniosek ubezpieczonego podstawę wymiaru emerytury lub renty może stanowić ustalona w sposób określony w ust. 4 i 5 przeciętna podstawa wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne lub ubezpieczenia emerytalne i rentowe w okresie 20 lat kalendarzowych przypadających przed rokiem zgłoszenia wniosku, wybranych z całego okresu podlegania ubezpieczeniu.

Na wstępie rozważań wskazać należy, iż mając na względzie specyfikę postępowania w sprawach ubezpieczeń społecznych oraz fakt, iż w przedmiotowej sprawie pomiędzy wnioskodawczynią, a organem ubezpieczeń społecznych powstał spór dotyczący obowiązku ubezpieczeń społecznych – Sąd Okręgowy uznał, że przy rozstrzygnięciu niniejszej sprawy zasadnicze znaczenie winna znaleźć zasada wyrażona w art. 6 k.c., zastosowana odpowiednio w postępowaniu z zakresu ubezpieczeń społecznych. Zgodnie bowiem z treścią art. 6 k.c. ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne. Sama zasada skonkretyzowana w art. 6 k.c., jest jasna. Ten, kto powołując się na przysługujące mu prawo, żąda czegoś od innej osoby, obowiązany jest udowodnić fakty (okoliczności faktyczne) uzasadniające to żądanie, ten zaś, kto odmawia uczynienia zadość żądaniu, a więc neguje uprawnienie żądającego, obowiązany jest udowodnić fakty wskazujące na to, że uprawnienie żądającemu nie przysługuje (Komentarz do kodeksu cywilnego. Księga pierwsza, część ogólna. Stanisław Dmowski i Stanisław Rudnicki, Wydawnictwo Prawnicze Lexis Nexis, Warszawa 2005 r., wydanie 6). Również judykatura stoi na takim stanowisku, czego wyrazem jest wyrok Sądu Najwyższego – Izba Cywilna i Administracyjna z dnia 20 kwietnia 1982 r., I CR 79/82, w którym wyrażono pogląd, iż „Reguła dotycząca ciężaru dowodu nie może być rozumiana w ten sposób, że zawsze, bez względu na okoliczności sprawy, spoczywa on na stronie powodowej. Jeżeli strona powodowa udowodniła fakty przemawiające za zasadnością powództwa, to na stronie pozwanej spoczywa ciężar udowodnienia excepcji i faktów uzasadniających jej zdaniem oddalenie powództwa”.

Przenosząc powyższą regułę na grunt niniejszej sprawy przyjęć należy, iż skarżący decyzję pozwanego organu, zaprzeczając jego twierdzeniom, który na podstawie przeprowadzonego postępowania kontrolnego dokonał niekorzystnych dla ubezpieczonego ustaleń, winien był w postępowaniu przed Sądem nie tylko podważyć trafność poczynionych w ten sposób ustaleń dotyczących obowiązku ubezpieczeń społecznych, ale również, nie ograniczając się do polemiki z tymi ustaleniami, wskazać na okoliczności i fakty znajdujące oparcie w materiale dowodowym, z których możliwym byłoby wyprowadzenie wniosków i twierdzeń zgodnych z jej stanowiskiem reprezentowanym w odwołaniu od decyzji.

Wykrycie prawdy przez Sąd bowiem w niniejszym postępowaniu ogranicza się w zasadzie do przeprowadzenia dowodów zgłoszonych przez strony, bowiem na nich spoczywa ciężar dowodu (art. 6 k.c.), zasada prawdy materialnej nie może bowiem przekreślać kontrydiktoryjności procesu, gdyż – ciężar wskazania niezbędnych dowodów spoczywa przede wszystkim na stronach procesowych. Działanie sądu z urzędu i przeprowadzenie dowodu niewskazanego przez stronę jest po uchyleniu art. 3 § 2 k.p.c. dopuszczalne tylko w wyjątkowych sytuacjach procesowych oraz musi wynikać z opartego na zobiektywizowanej ocenie przekonania o konieczności jego przeprowadzenia (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 07 grudnia 2010 r., I BU 8/10).

Podobne stanowisko zajął także Sąd Apelacyjny w Gdańsku w wyroku z dnia 28 czerwca 2001 r. zapadłym w sprawie o sygn. akt III AUa 2588/00, w wyroku z dnia 23 października 2001 r. w sprawie o sygn. akt III AUa 377/01 oraz w wyroku z dnia z dnia 12 grudnia 2000 r. w sprawie o sygn. akt III AUa 1540/00. Sąd orzekający w niniejszej sprawie podziela w pełni pogląd zaprezentowany przez Sąd Najwyższy oraz Sąd Apelacyjny w cytowanych wyżej wyrokach.

Sąd w niniejszym postępowaniu w całej rozciągłości podzielił ustalenia pozwanego organu rentowego, które legły u podstaw wydania obydwu spornych decyzji. Skutkują one brakiem możliwości uwzględnienia żądanych kwot 27 zł (1981 r.) oraz 6.525 zł (1982 r.) jako rekompensat pieniężnych i składników wynagrodzenia podlegających oskładkowaniu z tytułu ubezpieczeń społecznych.

Kluczowe dla rozstrzygnięcia w przedmiotowej sprawie w ocenie Sądu było dokonanie ustaleń w materii przepisów prawa, regulujących zagadnienie i wysokość rekompensat pracowniczych w spornym okresie.

Pierwszym takim aktem prawnym jest uchwała nr 187 Rady Ministrów z dnia 26 sierpnia 1981 r. w sprawie podwyższenia cen detalicznych niektórych artykułów żywnościowych (M.P. z 1981 r. nr 22 poz. 200), dalej: uchwała nr 187, zgodnie z której § 3 ust. 3 rekompensatę zrostu kosztów utrzymania z tytułu podwyżek cen ustala się w wysokości 160 zł na osobę miesięcznie, z tym że osobom wymienionym w ust. 2 pkt 2 pobierającym emeryturę lub rentę do 3.500 zł oraz osobom wymienionym w ust. 2 pkt 10 rekompensatę ustala się w wysokości 200 zł na osobę miesięcznie. W myśl § 7 uchwała wchodziła w życie z dniem ogłoszenia z mocą od dnia 31 sierpnia 1981 r.

Kolejnym aktem prawnym dotyczącym tejże kwestii była uchwała nr 24 Rady Ministrów z dnia 27 stycznia 1982 r. w sprawie rekompensat pieniężnych z tytułu wprowadzenia z dniem 1 lutego 1982 r. nowych cen detalicznych podstawowych artykułów żywnościowych, opału i energii (M.P. z 1982 r. nr 4 poz. 18), dalej: uchwała nr 24, wchodząca w życie (§ 36) z dniem 01 lutego 1982 r.

Zapis § 8 ust. 2 tejże uchwały różnicował rekompensaty dla pracowników z tytułu nowych cen detalicznych podstawowych artykułów żywnościowych objętych przydziałem kartkowym – wskazując, iż wynoszą one miesięcznie:

1. 400 zł - dla górników zatrudnionych w kopalniach głębinowych, pracujących pod ziemią, którzy otrzymują z tego tytułu zwiększone przydziały kartkowe typu "G",
2. 900 zł - dla pracowników, którzy otrzymują zwiększone przydziały kartkowe na mięso z tytułu charakteru wykonywanej pracy lub stanu zdrowia; rekompensata w tej wysokości przysługuje również pracownikom, którzy nie otrzymują zwiększonych przydziałów kartkowych na mięso ze względu na posiadanie gospodarstwa rolnego o powierzchni przekraczającej 0,5 ha,
3. 750 zł - dla pracowników nie wymienionych w pkt 1 i 2.

Z kolei z ust. 3 przepisu wynikało, iż rekompensata dla pracowników z tytułu nowych cen energii, opału oraz artykułów żywnościowych nie objętych przydziałem kartkowym wynosi miesięcznie w zależności od podstawy wymiaru: do 4.500 – 700 zł, 4.501- 6.000 – 600 zł, 6.001- 9.000 – 500 zł oraz 9.001-13.000 – 300 zł.

Wreszcie, zagadnienie powyższe uregulowane było również w ramach zarządzenia Ministrów Pracy, Płac i Spraw Socjalnych Oraz Finansów z dnia 28 sierpnia 1981 r. w sprawie szczegółowych zasad wypłacania rekompensaty z tytułu podwyżek cen detalicznych chleba i przetworów zbożowo-mącznych oraz zasad odpłatności z tytułu korekty stawek żywieniowych (M.P. z 1981 r. nr 22 poz. 201), które weszło w życie z mocą wsteczną od dnia 01 września 1981 (§ 25).

Zarządzenie powyższe w § 6 przewidywało, iż wypłaty z tytułu rekompensat powinny być wykazywane w odrębnej rubryce listy płac.

W myśl § 16 ust. 1 pkt 3 zarządzenia rekompensata jest wypłacana przez uspołecznione zakłady pracy poza planowanym funduszem płac i nie wchodzi do podstawy ustalania składki na ubezpieczenia społeczne.

Dokonując subsumcji zebranego w sprawie materiału dowodowego i zestawiając go z powyższymi przepisami Sąd Okręgowy nie miał wątpliwości, iż wskazany w kolumnie nr 4 składnik wynagrodzenia wnioskodawcy S. L. nie odpowiada kwotom, które ustawodawca przewidział z tytułu rekompensat pracowniczych.

Kwoty rekompensat wynikają bowiem wprost z powyższych aktów prawnych – odpowiednio najpierw 160 zł (zgodnie z uchwałą nr 187), następnie w myśl uchwały nr 24 w przypadku skarżącego najprawdopodobniej 900 zł jako pracownika, który otrzymuje zwiększone przydziały kartkowe na mięso z tytułu charakteru wykonywanej pracy lub stanu zdrowia (praca na morzu). Tymczasem wynikające z przedłożonego zaświadczenia o zatrudnieniu i wynagrodzeniu z dnia 05 sierpnia 2003 r. (m.in. k. 21 akt sprawy) kwoty 27 zł dla 1981 r. i 6.525 zł dla 1982 r. w żaden sposób nie odpowiadają powyższym kwotom – nie stanowią równocześnie w żadnej mierze ich dokładnej wielokrotności.

Zaświadczeniu powyższemu Sąd zatem odmówił wiarygodności, jako że brak jest podstaw do przyjęcia w świetle ówczesnie obowiązujących, a zacytowanych powyżej przepisów, iż wynikające z niego dwie sporne kwoty faktycznie stanowiły rekompensatę pracowniczą, wypłaconą ubezpieczonemu – wobec faktu, iż kwoty te nie odpowiadały kwotom przewidzianym dla stosownych rekompensat.

Sąd Okręgowy zważył, iż jeśli powyższe kwoty 27 i 6.525 zł stanowić miały różnicę pomiędzy całością należnego skarżącemu wynagrodzenia a wypłaconą uprzednio pracownikowi zaliczką – zatem niejako wyrównanie wynagrodzenia zasadniczego – brak było jakichkolwiek przeszkód, aby kwoty te w drodze sumowania wskazać w ramach wynagrodzenia zasadniczego (kolumna 2 zaświadczenia).

Skoro zaś brak jest pewności, z jakiego tytułu ubezpieczony otrzymał sporne składniki wynagrodzenia, wskazane w kolumnie 4 omawianego zaświadczenia – nie ma zatem podstaw do przyjęcia, iż składnik ten podlegał oskładkowaniu tj. odprowadzone od jego kwot były składki na ubezpieczenie społeczne. Powyższe zaś w konsekwencji stanowi podstawę odmowy zaliczenia w/w składników do wyliczenia wysokości świadczenia emerytalnego wnioskodawcy S. L..

Jedynie na marginesie Sąd wskazuje, iż nie kwestionuje zasadności otrzymania przez skarżącego w/w kwot – wynikają one bowiem, poza spornym zaświadczeniem, także z przedłożonych kopii kart zarobkowych (k. 19v i 20 akt sprawy). Z tychże kart zarobkowych wynika również, iż sporna kwota 27 zł została wnioskodawcy wypłacona we wrześniu 1981 r. w kolumnie „zasilek rodzinny” (trzecia kolumna od prawej, u dołu – k. 19 akt sprawy) – skoro rekompensata pracownicza winna być wypłacona począwszy od miesiąca września tegoż roku, zatem także za okres październik-grudzień – łącznie więc za 4 miesiące, a nie tylko za 1. Samo zaś umiejscowienie w/w kwoty – rubryka „zasilek rodzinny” – przeczy twierdzeniom wnioskodawcy, jako by stanowić miała ona należność z tytułu rekompensat pracowniczych, co trafnie podniósł pozwany organ (k. 28 akt sprawy).

W ustalonym jednakże stanie faktycznym, mając na uwadze jasne i jednoznaczne przepisy prawa, regulujące ówczesnie wysokość wypłacanych rekompensat pracowniczych, raz jeszcze należy w sposób zdecydowany podkreślić, iż kwoty wskazane w kolumnie 4 zaświadczenia w żadnej mierze nie odpowiadają kwotom, w jakich wnioskodawca mógł otrzymywać świadczenie w formie rekompensat pracowniczych.

Sąd nie znalazł również podstaw do podzielenia stanowiska skarżącego, jako by kwoty 27 zł i 6.525 zł wynikać miały „z różnic między kwotą brutto wynagrodzenia a potrąceniami z wynagrodzenia oraz błędnym zapisem w karcie zarobkowej w poz. Zasilek rodzinny, a w RP-7 wykazane jako rekompensata pracownicza” (k. 18 akt sprawy). Tak sformułowane twierdzenie w żaden sposób nie zostało bowiem przez ubezpieczonego wykazane i udowodnione.

Wskazać należy, iż w niniejszej sprawie ubezpieczony domagał się uwzględnienia w zarobkach za lata 1981 i 1982 w/w kwot wypłaconych tytułem rekompensat pracowniczych, zgodnie ze złożonym do pozwanego zaświadczeniem Rp-7. Tak sprecyzowane żądanie z przyczyn wyżej wskazanych nie mogło być uwzględnione.

Konkludując, brak było podstaw do zakwestionowania trafności rozstrzygnięcia o ponownym ustaleniu kapitału początkowego S. L. – co skutkowało niezasadnością jego odwołania od spornej decyzji z dnia 12 sierpnia 2013 r. i prowadziło do jego oddalenia.

Konsekwencją powyższych ustaleń była również weryfikacja w sposób pozytywny rozstrzygnięcia pozwanego organu w postaci drugiej spornej decyzji z dnia 13 sierpnia 2013 r. – w świetle braku podstaw do zakwestionowania ustaleń

i wyliczeń pozwanego w sposób postulowany przez skarżącego – co także skutkować musi również oddaleniem odwołania wnioskodawcy od tejże decyzji.

Reasumując, w ocenie Sądu Okręgowego brak jest podstaw do spełnienia żądań ubezpieczonej, zawartych w poszczególnych odwołaniach od obydwu spornych decyzji, i dokonania wyliczenia świadczenia emerytalnego w sposób postulowany przez wnioskodawcę.

Mając powyższe na uwadze, na zasadzie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. w związku z przywołanymi wyżej przepisami, Sąd Okręgowy oddalił obydwa odwołania ubezpieczonego, nie znajdując podstaw do ich uwzględnienia.

Na podstawie art. 98 kpc Sąd zasądził od ubezpieczonego – jako strony przegrywającej, na rzecz pozwanego koszty zastępstwa procesowego w kwocie 120 zł, przyjmując stawkę minimalną zgodnie z § 11 ust. 2 rozporządzenia Ministra sprawiedliwości z 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego z urzędu (t.j. z 2013r.,poz.490) w wysokości 60 zł oraz mając na względzie, że w przedmiotowej sprawie rozpoznano odwołania od 2 decyzji w związku z połączeniem spraw do wspólnego rozpoznania i rozstrzygnięcia.

SSO Maria Ołtarzewska

ZARZĄDZENIE

1. (...)

2. (...)

3. (...)

(...)